

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE RESPINGERE

a sesizării nr. 28a/2013

pentru controlul constituționalității unei prevederi din articolul 7
alin. (3) al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul
persoanelor cu funcții de demnitate publică

CHIȘINĂU

10 decembrie 2013

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,

DI Aurel BĂIEȘU,

DI Igor DOLEA,

DI Tudor PANȚÎRU,

DI Victor POPA, *judcători*,

cu participarea dnei Elena Lupan, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 10 iunie 2013,

înregistrată la aceeași dată,

Examinând preliminar sesizarea menționată,

Având în vedere actele și lucrările dosarului,

Deliberând la 10 decembrie 2013 în ședință închisă,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La 10 iunie 2013, dl Igor Dodon, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, a adresat Curții Constituționale sesizarea pentru controlul constituționalității sintagmei „*până la ocuparea funcției de către succesorul de competență*” din articolul 7 alin. (3) al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

A. Motivele sesizării

2. Motivele sesizării, astfel cum au fost expuse de autorul sesizării, pot fi rezumate după cum urmează.

3. La 16 iulie 2010 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.199 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

4. Alineatul (3) al articolului 7 din Legea menționată prevede prelungirea împuternicirilor demnitarului pe parcursul vacanței funcției, odată cu expirarea termenului regulamentar de exercitare a mandatului și desemnarea succesorului de competență.

5. În opinia autorului sesizării, sintagma menționată *supra* încalcă prevederile articolelor 1 și 39 din Constituția Republicii Moldova.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției (M.O., 1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 39 Dreptul la administrare

„[...]”

(2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică.”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„[...]”

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.”

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

„(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

[...].”

Articolul 66

Atribuțiile de bază

„Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

a) adoptă legi, hotărâri și moțiuni;

[...]

c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;

[...].”

Articolul 72

Categorii de legi

„(1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.

[...]

(3) Prin lege organică se reglementează:

[...]

c) organizarea și funcționarea Parlamentului;

d) organizarea și funcționarea Guvernului;

e) organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a contenciosului administrativ;

[...]

r) alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesară adoptarea de legi organice.

[...].”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (M.O., 2010, nr. 194-196, art. 637) sunt următoarele:

Articolul 1

Obiectul și scopul legii

„(1) Prezenta lege reglementează regimul general al funcției de demnitate publică, statutul juridic al persoanei care ocupă această funcție, precum și alte raporturi ce decurg din exercitarea funcției de demnitate publică.

[...].”

Articolul 2 Funcția de demnitate publică

„(1) Funcțiile de demnitate publică se instituie în temeiul actelor emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern, în limitele competenței lor, stabilite de Constituție și de alte legi.

(2) Funcția de demnitate publică este o funcție publică ce se ocupă prin mandat obținut direct, în urma alegerilor, sau indirect, prin numire în condițiile legii.

(3) Demnitarii sînt persoane care exercită funcții de demnitate publică în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.”

Articolul 3 Sfera de aplicare a prezentei legi

„[...]”

(2) Prevederile prezentei legi se aplică demnitarului în partea în care statutul acestuia nu este reglementat prin legi speciale. În cazul în care soluțiile juridice prevăzute de prezenta lege și de legea specială care reglementează activitatea demnitarului respectiv diferă, se aplică prevederile legii speciale corespunzătoare.”

Articolul 7 Mandatul demnitarului

„(1) Mandatul demnitarului este de 4 ani, dacă un alt termen nu este stabilit prin Constituție sau prin legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar.

[...]”

(3) În cazul în care termenul regulamentar de exercitare a mandatului expiră sau a expirat, iar succesorul de competență nu intră în exercitarea mandatului, demnitarul continuă să-și exercite mandatul până la ocuparea funcției de către succesorul de competență.”

Articolul 22 Încetarea mandatului

„(1) Exercitarea mandatului încetează la expirarea termenului, dacă mandatul nu este prelungit în modul stabilit de lege, sau înainte de termen.

[...]”

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative (M.O., 2002, nr. 36-38, art. 210) sunt următoarele:

Articolul 6 Categoriile de acte legislative

„[...]”

(2) Actul legislativ general cuprinde norme juridice aplicabile tuturor raporturilor sociale sau subiectelor de drept ori unor anumite categorii de raporturi sau de subiecte, fără a-și pierde caracterul de generalitate.

(3) Actul legislativ special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală. În caz de divergență între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică, se aplică norma actului legislativ special.

[...]”

Articolul 42 Intervenirea interpretării

„(1) Interpretarea actelor legislative reprezintă un sistem de operațiuni logice prin care se explică sensul exact și complet al dispozițiilor normative.

(2) Prin interpretare se oferă soluții juridice de realizare a normei de drept în sensul ei exact.

[...]”

Articolul 43 Organele abilitate cu interpretarea actelor legislative

„[...]”

(2) Interpretarea oficială a actelor legislative altele decât cele de la alin.(1) ține de competența exclusivă a Parlamentului.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

9. Autorul sesizării consideră că sintagma „*până la ocuparea funcției de către succesorul de competență*” din art. 7 alin. (3) al Legii cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică este contrară principiului fundamental consacrat în articolul 1 alin. (3) din Constituție, conform căruia Republica Moldova este un stat de drept, și în același timp lezează dreptul cetățenilor de a participa la administrarea treburilor politice, precum și accesul acestora la funcția publică.

10. El invocă și contradicția intrinsecă dintre sintagma contestată și prevederile art. 7 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, conform cărora durata mandatului este de patru ani, dacă Legea Supremă sau legea specială nu

stabilesc un alt termen, iar exercitarea mandatului încetează la expirarea termenului, dacă nu este prelungit.

11. La fel, autorul sesizării susține că exponentul funcției de demnitate publică nu este în drept să continue exercitarea obligațiilor în cazul în care organul competent nu alege sau nu numește succesorul de competență în termenul stabilit de lege, continuarea împuternicirilor după expirarea mandatului favorizând instabilitatea juridică.

12. Suplimentar alegațiilor de neconstituționalitate a normei contestate, autorul sesizării relevă și necesitatea determinării modului de interpretare a normei, cu elucidarea mai multor aspecte, printre care: termenul rezonabil ulterior expirării mandatului, pe parcursul căruia demnitarul poate să-și exercite împuternicirile; dacă termenul de interimat coincide cu termenul în care organul competent urmează să desemneze succesorul de competență; limitele și caracterul obligațiilor ce pot fi exercitate de către demnitar ulterior expirării mandatului.

B. Aprecierea Curții

13. Curtea reține că, în temeiul articolului 135 lit. a) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. a) din Codul Jurisdicției Constituționale, controlul constituționalității legilor adoptate de Parlament ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea atestă faptul că, în conformitate cu articolele 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul Jurisdicției Constituționale, deputatul în Parlament este abilitat cu dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.

15. Curtea menționează că prerogativa care i-a fost acordată prin articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia.

16. Curtea reține că sesizarea vizează controlul constituționalității prevederii legale care reglementează perioada de interimat al funcției de demnitate publică, ce intervine prin efectul legii și este cuprinsă între momentul expirării termenului pentru care a fost desemnat demnitarul și cel al ocupării efective a funcției de către succesorul de competență, ales sau numit.

17. Curtea relevă că norma de drept, ce conține sintagma a cărei constituționalitate se contestă, are un caracter general și reprezintă prin sine o normă-cadru, ce vine să completeze legile speciale care reglementează în mod distinct instituțiile funcțiilor de demnitate publică, enumerate în Anexa

la Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

18. Prin articolul 2 al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010, legiuitorul a stabilit drept funcții de demnitate publică cele instituite prin acte ce emană de la Parlament, Guvern și de la Președintele Republicii Moldova, iar la art. 22 alin. (1) a prevăzut căile de încetare a mandatului persoanei cu funcție de demnitate publică, identificate cu modalitatea expirării termenului mandatului și modalitatea încetării înainte de termen a acestuia.

19. Curtea reține că unele din instituțiile funcțiilor de demnitate publică își au originea în Legea Supremă. Legiuitorul constituant a optat pentru un tratament diferențiat față de anumite categorii de funcții de demnitate publică cu origini constituționale, în ceea ce privește interimatul funcției de demnitate publică.

20. Totodată, legislatorul constituant, conform articolului 72 alin. (3) din Constituție, a atribuit Parlamentului competența exclusivă de a reglementa prin legi organice organizarea și funcționarea autorităților legislativă, executivă, judecătorească, de jurisdicție constituțională, a administrației publice locale, precum și alte domenii pentru care Parlamentul consideră necesară adoptarea legilor organice, cu respectarea limitelor normelor constituționale.

21. Astfel, cadrul legal subsecvent Constituției stabilește pentru fiecare categorie de funcție de demnitate publică în parte: regimul juridic, autoritatea competentă să desemneze în funcție persoana sau să desfășoare procedura de alegere a acesteia, conținutul mandatului deținut și termenul desemnării, condițiile de încetare a mandatului, regimul juridic al perioadei cuprinse între intervenirea vacanței funcției și desemnarea efectivă a succesorului de competență, caracterul și volumul competențelor demnitarului în perioada interimatului.

22. Supunând examinării preliminare datele referitoare la obiectul sesizării, Curtea menționează că autorul sesizării nu a prezentat nici un argument ce ar confirma justetea concluziilor referitoare la pretinsa încălcare a articolului 39 alin.(2) din Constituție prin norma contestată. Norma constituțională invocată prevede: „Oricărui cetățean i se asigură, *potrivit legii*, accesul la o funcție publică”.

23. Curtea reține că prevederea contestată *nu reglementează cadrul juridic privind accesul la o funcție publică*. Totodată, prelungirea tacită, prin efectul legii, a duratei mandatului persoanei cu funcție de demnitate publică, până la desemnarea efectivă a succesorului funcției, asigură continuitatea, funcționalitatea și eficiența activității autorității.

24. Curtea observă că aspectele elucidate în sesizare se axează pe modul de interpretare și aplicare a prevederilor legale.

25. Astfel, cu referire la interpretarea și aplicarea sintagmei contestate, Curtea reține că faptul dat excede limitelor jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională nefiind competentă să interpreteze actele legislative emise de Parlament sau să explice modul în care acestea urmează a fi aplicate în raport cu legile speciale.

26. Asupra aspectelor ce țin de interpretarea și clarificarea sensului autentic al unei norme legale urmează să se pronunțe legislativul, or, art. 66 lit. c) din Constituție conferă Parlamentului atribuția de a interpreta legile și de a asigura unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării.

27. În corespundere cu norma constituțională și art. 43 alin. (2) din Legea privind actele legislative, interpretarea oficială a altor acte, decât a Constituției sau a legilor constituționale, ține de competența exclusivă a Parlamentului, ca organ emitent, deputatul în Parlament fiind abilitat cu dreptul de inițiativă legislativă, în vederea adoptării unei eventuale legi organice de interpretare a art. 7 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010.

28. Având în vedere cele expuse mai sus, Curtea atestă faptul că nu este competentă *ratione materiae* să se pronunțe asupra oportunității instituirii de către legiuitor a interimatului funcției de demnitate publică, precum și asupra modului de interpretare și aplicare a normei ce reglementează instituția respectivă.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se respinge* sesizarea privind controlul constituționalității sintagmei „*până la ocuparea funcției de către succesorul de competență,*” din articolul 7 alin. (3) al Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău,
10 decembrie 2013, nr. 20
Dosarul nr. 28a/2013*